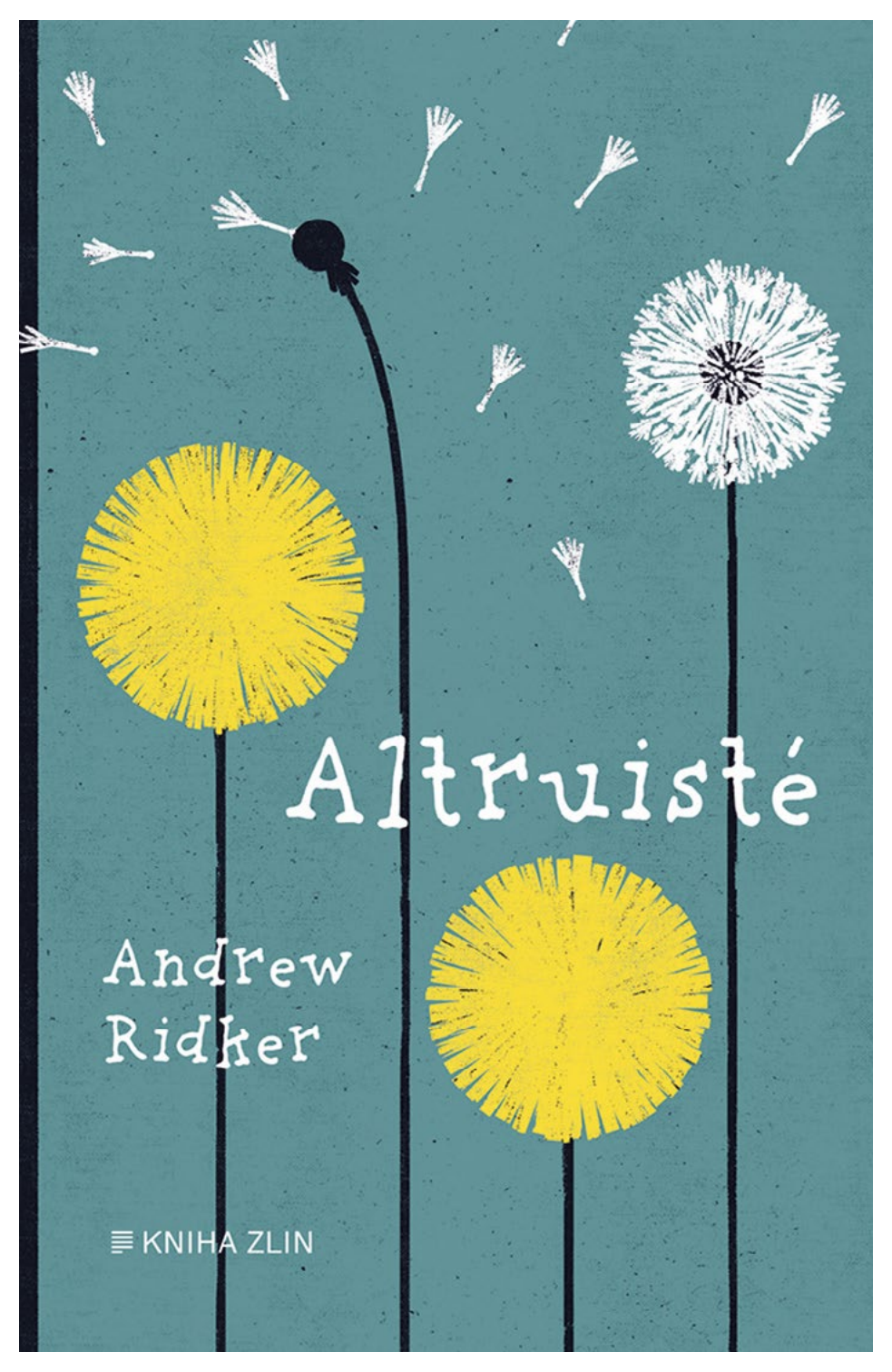

The book cover has a teal background. It features several dandelions: a yellow one on the left, a white one on the right, and another yellow one at the bottom. A black stem with a seed head is positioned in the upper left, with several white seeds floating in the air around it. The title 'Altruisté' is written in a white, typewriter-style font in the center-right. The author's name 'Andrew Ridker' is in the lower-left. At the bottom left is the publisher's logo and name.

Altruisté

Andrew
Ridker

≡ KNIHA ZLIN

Altruisté

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

 KNIHA ZLIN

Andrew Ridker
Altruisté – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

fleet

Altruisté

Andrew Ridker

Přeložila Lucie Mikolajková

Pro Paula a Susan Ridkerovy

Tak lišíme se od všech zvířat:
touha si nás přivlastní
a otrhané pošle do světa, ale neřekne,
kam ten žalud nebo kostičku zahrabala.

MARY JO BANG, „Omluva za touhu“

Rodinu Alterových sužoval oheň. Celý podzim docházelo k drobným vzplanutím a výšlehům – byly to takové ty náhodné předzvěsti, jež se teprve ve zpětném pohledu jeví zlověstně. V září si Ethan ožehl palec při pokusu zapálit si cigaretu. Tři dny nato se na kuchyňském sporáku porouchal jeden hořák. Zapalovací knoflík úzkostně zakvílel, několikrát zoufale zatlíkal a následně rozžehl plamen, od kterého Francine chytila manžeta rukávu. A na oslavě Arthurových padesátin, při níž se na zahradě za domem shromáždila skromná hrstka hostů, upadla z mrkvového dortu jedna nesfouknutelná svíčka a zapálila hromádku uschlého listí, takže Maggie musela ohníček zadupat.

Nejhorší podzimní požár vypukl jednoho čtvrtetního listopadového večera. Francine byla ve své pracovně s Marcusem a Margot Washingtonovými. Oba byli právníci se specializací na duševní vlastnictví a měli poradenskou firmu. Bylo to jejich první sezení – objednali se k Francine na doporučení jednoho společného známého –, ale jejich pověst je předcházela. Loni v dubnu pomohli společnosti provozující P2P službu pro sdílení souborů vyhrát spor s jistou hiphopovou kapelou, jež vyprodukovala populární skladbu s nepublikovatelným názvem. Právě teď ovšem Washingtonovi nepůsobili jako dvojice na vrcholu profesního úspěchu. Margot neklidně podupávala nohou. Marcus si upřeně hleděl do klína. Přišli k Francine, protože ji potřebovali jako mediátora.

„Určitě chápete, jaká je to pro nás delikátní situace,“ prolesla Margot a křečovitě svírala ucho své kabelky. „Nikdo se o tom nesmí dozvědět.“

Tohle Francine chápala docela jasně. Margotiny kořeny v St. Louis sahaly hluboko do minulosti. Historie její rodiny byla jedna velká legenda, příběh o velkém odkazu a dědických právech. Margot byla údajně potomek francouzského granda jménem Pierre Leclercq. Legenda pravila, že Leclercq byl obchodník s kožešinami, jemuž v okolí koloniálního St. Louis patřilo skoro půl milionu hektarů půdy. Pak se náhle rozhodl osvobodit jednu ze svých konkubín, dívku jménem Bathsheba, a veškerou půdu přepsal na ni, aby se ochránil před věřiteli. Jenomže Bathsheba pozemky obratem prodala a Leclercqa zažalovala, čímž spustila mnohagenerační právní spor o leclercqovský majetek. Leclercqovi potomci již po léta patřili k nejbojovnějším a nejokázalejším příslušníkům saintlouiské aristokracie. Washingtonovi byli nejviditelnějšími představiteli toho, co ještě zbývalo ze zdejší vysoké společnosti, a ke všemu byli jedním z pouhých dvou černošských manželských párů žijících v Lenox Place – uzavřeném rezidenčním komplexu poblíž Central West Endu.

„Samozřejmě,“ přikývla Francine.

Margot se zkoumavě rozhlédla po místnosti. „A vy pracujete z domova trvale?“

„Od té doby, co jsme se přistěhovali,“ přisvědčila Francine. „Už jsou to čtyři roky.“

„Čtyři roky,“ zopakovala Margot. A pak to řekla ještě jednou: „Čtyři roky,“ jako by tu délku v duchu zvažovala.

Než se Arthur přestěhoval i s rodinou z Bostonu na západ, sloužila nynější Francinina pracovna jako zimní zahrada. Byl to vlastně přístavek na západní straně domu. Jedna stěna byla prosklená a Francine odsud mohla celý podzim pozorovat, jak z javorů na zahradě opadává jeden seschlý list za druhým. Zvenčí se na dveřích skvěla rytá mosazná cedulka, jež neústupně trvala na tom, že dnes slouží místnost k něčemu

úplně jinému. Arthur hlasitě protestoval, že ho ten štítek na dveřích a protihluková výplň na stěnách budou stát spoustu peněz, ale Francine si jeho námitek nevšímalá. Dobře věděla, jak důležitá je diskrétnost a zdání solidnosti a důvěryhodnosti.

Tahle domácí kancelář byla vlastně jakousi cenou útěchy a hlavní Francinina podmínka, aby souhlasila se stěhováním. Opustila kvůli němu dobře placené místo na soukromé klinice v Newtonu, a potřebovala tedy prostor, v němž by se mohla nadále věnovat své profesi. I přesto, že byla odkázaná jen na malou domácí pracovnu, začínalo její jméno pomaličku na předměstích University City, Clayton a Ladue něco znamenat.

„Zatím si nikdo nestěžoval,“ dodala.

Margot rázně přikývla a postavila si kabelku na zem vedle svého křesílka. „Tak dobře,“ pronesla, „já začnu.“ Posunula se na pohovce o kousek dozadu a napřímila se. „Jestli to opravdu potřebujete vědět, což asi potřebujete, můj manžel si v poslední době vypěstoval takový zvyk nebo chcete-li sklon, který mu já odmítám tolerovat a který ohrožuje naše manželství.“

„Ráda bych to slyšela přímo od Marcuse,“ přerušila ji Francine. „Marcusi? Nebude vám nepříjemné se mi svěřit?“

Marcus zamračeně mžoural do oranžového světla zapadajícího slunce, jež skrze okenní tabulky zářilo do místnosti.

„On vám to nepoví.“

„Marcusi?“ pokusila se znovu Francine.

„On s tím odmítá cokoli dělat,“ vysvětlila Margot. „Ale nějak se to řešit musí.“ Chvilíčku mlčela. „Tak dobře. Můj muž se rád převléká. Připadá mu to erotické.“

Francine znovu pohlédla na Marcuse, ale ten mlčel. Kousla se zevnitř do tváře. „Chápu,“ pronesla. „Marcusi, opravdu by pomohlo, kdybyste k tomu něco řekl.“

„Prý má rád ten pocit. Tu stísněnost a omezenost pohybu. Že prý je ta guma pro něj něco jako druhá kůže.“

„Guma?“

„Vlastně latex. Ano, přesně tak. Chce se oblékat do latexové kombinézy a předstírat, že je domácí mazlíček.“

„Ach – aha.“ Francine si poposedla. „Marcus se rád převléká za pejska.“

„Nejen za pejska. Za domácí zvířátko. Někdy je pes, jindy kočka. A někdy taky křeček, což je absurdní, protože křečci žijou v kleci a běhají v kolečku, kdežto Marcus, Marcus je uznávaný právník s vlastní právní firmou, kterou je potřeba řídit.“ Margot zabořila hlavu do kabely, zalovila v ní a vytáhla černou obličejovou masku, na níž se klímaly dvě dlouhé uši. „Nasaď si to,“ zavelela.

„To není nutné,“ namítla spěšně Francine.

„Když to má tak hrozně rád, může vám klidně ukázat, jak v tom vypadá. Nasaď si to, Marcusi.“

Než stihla Francine cokoli namítnout, měl Marcus masku v ruce. Dychtivě si ji přetáhl přes hlavu a urovnal ji, aby mu otvory lícovaly s očima.

„Vidíte? Vidíte, co musím snášet?“

Francine přikývla. Už tomu začínala rozumět. V zámožných předměstských čtvrtích, kde provozovala svou praxi, se v podstatě setkávala jen se dvěma typy klientů: jedni řešili opodstatněné problémy, ty druhé vedly jejich vlastní neurózy k přesvědčení, že i sebemenší změna nálady je důvodem ke znepokojení. Že chvilkový pocit smutku musí být jistojistě deprese, že lehký záchvěv paniky je nervózně, leč neúprosně nastupující úzkostná porucha. Francine usoudila, že Washingtoni budou pravděpodobně patřit do druhé skupiny. Nejspíš se jen potřebují ujistit, že jsou normální.

V poslední době rozdávala Francine ujišťování plnými hrstmi a ukrutně ji to nudilo. Přála si něco, do čeho by se mohla úplně položit. Celý den nemyslela na nic jiného, byla nervózní jako vždycky, když měli přijít noví pacienti, toužila udělat dobrý dojem – a kvůli čemu? Drobné úchylce přicházející s krizí středního věku? Jako by snad obvyklé životní půtky nebyly už tak dost náročné.

Třeba taková Maggie. Vyváděla kvůli roli, kterou jí přidělili v představení na Den díkůvzdání. Chtěla hrát indiánku – tohle

nepřesné pojmenování se totiž na základní škole Captain Elementary ještě v roce 2000 drželo zuby nehty –, jenomže místo toho dostala za úkol ztvárnit roh hojnosti. Ethan se pro změnu začal zamykat ve svém pokoji. Odřízl se od zbytku rodiny a nahradil ji počítačem, který si ovšem obezřetně opatřil teprve poté, co se ukázalo, že celá ta patálie s problémem roku 2000 byl jen planý poplach. Koupil si ho za vlastní peníze, našetřené z každoročních letních brigád v komunitním centru v Creve Coeur, a tímhle argumentem – „Jsou to moje peníze, můžu si s nima dělat, co chci“ – zatím pokaždé dokázal Francine spolehlivě utlouct. A ještě k tomu začátkem týdne univerzita zamítla Arthurovu žádost o možnost získat definitivu. Už čtyři roky byl hostujícím profesorem na katedře inženýrství, ovšem jako host si vůbec nepřipadal. Učil víc seminářů než všichni ostatní kolegové, zasedal v nespočetných výborech a komisích a – což byl vůbec nejzávažnější faktor – vzal si možná až příliš ukvapeně značnou hypotéku na dům. Navzdory všem těmto okolnostem mu však děkan Sahil Gupta oznámil, že se nedá nic dělat, dokud se nějak nevyřeší rozpočet. Arthur už celé dny rozrušeně rázoval po domě, polohlasně nadával a v pravidelných intervalech jako mantru opakoval: „Rozpočty se samy od sebe nevyřeší!“

Vtom se spod masky ozval Marcus: „Cítíte to?“

„Mluv k věci,“ vyštěkla Margot.

„Moment...“ Marcus začenal skrže nosní otvory masky. „Něco se tu pálí.“

„Paní doktorko, on se zase vyhýbá odpovědi. Že to dělá?!“

Francine zkoumavě naklonila hlavu. „Má pravdu. Já to taky cítím.“ Vzduch v místnosti zešedl. „Fajn,“ zavelela Francine. „Všichni ven!“

Vyšla spolu s Washingtonovými na chodbu, kde narazili na Arthura, Ethana a Maggie. Za chvíli už obě rodiny stály v půlkruhu před domem a obloha nad nimi se prudce barvila do fialova. Někde za zdmi rezidenčního komplexu se ozývalo táhlé houkání sirén.

„Kdo to je?“ zeptala se Maggie a ukázala na Marcuse.
Margot se zlobně zamračila. „Sundej si tu masku! Vždyť tu malou děšíš.“

„Já se ho nebojím.“

Houkání se přiblížilo. Arthur začal pochodovat sem a tam.
„Co jste to provedli?“ zeptal se jen tak do pléna.

„Nic! Já nic nedělal!“ bránil se spěšně Ethan.

„Já si přeříkávala roli,“ oznámila Maggie.

„Myslel jsem, že hraješ roh hojnosti,“ podivil se Arthur.
Ulici zaplavila blikající světla. Za nimi zastavilo požární auto.
„Rohy hojnosti přece nemluví,“ zamumlal si pro sebe a spěšně se vydal promluvit s muži, kteří právě vystupovali z auta.

„Ale já jo!“ zakřičela za ním Maggie. „Mám text, a mám!“

„Tatínek to ví,“ konejšila ji Francine. „On to ví.“

Ze sousedního domu váhavě vykročila Lynn Germaineová.
„Děje se něco?“ zavolala vstřícně ze zápraží. „Něco tu hoří?“

Francine na ni zamávala. „Všechno je v pohodě, Lynn,“ ujistila ji. Rudla ve tvářích s každou další minutou, kdy byl její život všem na očích.

Margot poslala Marcuse nastartovat auto. S povzdechem se odšoural. Margot upřela oči nejprve na manžela, potom na Arthura. Pak se obrátila k Francine. „No,“ pronesla a kývla směrem k požárnímu autu, „a jak dlouho už jste spolu vy?“

Než mohla Francine odpovědět, vrátil se Arthur. Tři z hasičů už se řítili k domu. Dva další rozbalovali dlouhatánskou hadici a uháněli s ní k hydrantu před domem Germaineových. Při pohledu na to, jak se vrhají na její dům, Francine poskočilo srdce.

„Co jste to provedli?“ zaúpěl Arthur znovu. Nervózně si okusoval lůžka nehtů a přejížděl pohledem mezi hasičským vozem a domem. „Měl bych tam asi jít.“

„Nech to radši odborníkům,“ opáčila Francine.

„Ale ti se tam přece nevyznají! Nebudou vědět, které ceny vynést jako první!“

„Nebudou vynášet nic,“ ucedila Francine. „Přijeli uhasit ten požár!“

„Jé, koukněte!“ vyjekla Margot. „Z oken už se valí kouř!“

Arthur vystartoval směrem k domu. Francine k němu přiskočila a popadla ho za límec. Držela ho pevně, dál ho nepustila. Na tohle byla zvyklá. *Tohle dělám vždycky*, pomyslela si. Křečovitě ho svírala a styděla se, že Margot vidí, jak musí Arthurovi bránit a chránit ho před jistou smrtí, zatímco jí před očima hořel celičký její život a ona si říkala: *Co by si tenhle chlap beze mě počal?*

1. část

„Půjdeš s náma.“

S Emmou se Maggie znala už od dob, kdy obě nosily rovnátka, ale ta neohrabaná dívka, která hrávala v jejich školní jazzové kapele na saxofon s takovou vervou, že pro Maggie dokázala rehabilitovat nejen onen nástroj, ale i jazz samotný, teď byla ve druhém ročníku právnické fakulty. V Emmině obývacímu postával hlouček jejích spolužáků s rukama ovinutýma okolo drahých poloviček či sebevědomě zaháknutýma na bocích. V kuchyňce se na pracovní desce vedle dvoulitrových lahví vodky s nápisy vyvedenými v mléčném skle tísnily velikánské plastové konve pomerančového džusu. Bytem se nesla skladba, o níž byla Maggie přesvědčená, že ji zná, ale kdykoli už si málem vzpomněla na její název, pípla na telefonu připojeném k reproduktorům přichozí zpráva a vytrhla ji z přemýšlení. „Vždycky se ukážeš jenom na začátku,“ pokračovala Emma, „ale pak se vypaříš, jako by sis snad myslela, že si toho nikdo nevšimne.“

„To nedělám,“ bránila se Maggie.

„To je dobře. Protože dneska večer jdeš s náma.“

Maggie vztekle zaskřípala zuby a zadívala se na oranžový zbytek džusu na dně červeného plastového kelímku. Na druhém konci místnosti předváděl zubatý mladík v prudce módních brýlích parodii na kohosi, koho Maggie nepoznávala.

„Je tu spousta zajímavých lidí,“ ukázala Emma na hlouček svých spolužáků.

Maggie se zaškaredila. Celé jí to připadalo uměle zinscеноvané. Všichni tu byli až příliš atraktivní, až příliš sebejistí. Maggie projel záchvěv podezíravosti. Co když se celý tenhle večírek, tohle shromáždění marketingových pracovníků a finančních analytiků a bezmála právníků z Lower East Side koná čistě jen kvůli ní? Maggie se nedokázala zbavit pocitu, že jí tahle okázalá přehlídka společenského vzestupu má něco naznačit.

„Co tím chceš jako říct?“

Emma zvedla ruce v obranném gestu. „Nechci tím říct vůbec nic!“

Maggie úlevně vydechla. Koneckonců i jí se dařilo dobře. Na nájemné si vydělávala prací pro dobré lidi v Queensu. Nemusela přitom poslouchat nikoho kromě hlasu vlastního svědomí. Většinou to znamenalo, že vyřizovala nejruznější pochůzky, hlídala děti či zastupovala své španělsky, rusky a čínsky mluvící sousedy v jednání s městskými úřady. Zkrátka příležitostná práce. Za pět měsíců se jí povedlo vybudovat si maličký okruh klientů, pro něž její americké občanství představovalo žádoucí kvalifikaci. Byla to velmi naplňující práce, byť nijak zvlášť dobře placená. Maggie měla neustále tak trochu hlad.

Vtom se k nim přitočil ten zubatý mladík. „Zrovna jsme se bavili o Zieglerovi,“ oznámil.

„Panebože!“ zaúpěla Emma. „Ziegler!“

„Kdo je Ziegler?“ nechápala Maggie.

„Jeden náš profesor,“ vysvětlil mladý muž. „Dělá občanské delikty.“

„Co to je?“

„To je, když poškozená strana –“

„Aha. Nemusíš mi to vysvětlovat.“

Student se zatvářil ublíženě. „Fajn,“ řekl.

Emma je představila. „Tohle je Maggie. Chodily jsme spolu na střední.“

„A co děláš?“ zeptal se mladík a pátravě na ni pohlédl.

Maggie zrovna pracovala pro jednu Polku z Himrod Street, která si přála, aby Maggie mluvila na jejího novorozeného

syna. Ujistila Maggie, že může říkat, co bude chtít, pokud to bude anglicky: chlapečkova matka si představovala, že tak její synáček nasaje angličtinu do svého prudce se rozvíjejícího podvědomí, a než vyroste, bude už mluvit plynule. Jenomže když se při prvním sezení polská matka vzdálila z místnosti, měla Maggie najednou v hlavě úplné prázdno. Celou dobu jen mumlala *ehm* a *hm* a *mmm*, nejprve ochromená nervozitou a posléze pocitem viny, že by za tu hodinu měla dostat deset dolarů, které si vlastně nevydělala. „Nemůžu si od vás vzít peníze,“ omluvila se ženě nakonec. „Ale přijdu příští týden a budu toho mít spoustu co říct, slibuju!“

No dobře, ten hlad ještě nebyl tak strašný, ale kdyby měla být Maggie upřímná, připadala si díky tomu, že si odpírá plné břicho, tak trochu jako světice. Nechávala si vždycky po ruce dostatek peněz, aby si mohla ten pocit svatosti dovolit, a taky aby mohla odmítat jiné peníze. Řídila své výdaje s železnou sebekázní, spotřebovávala jen to, co opravdu potřebovala a o čem měla pocit, že si to zaslouží. Potíží byla v tom, že její tělo nedokázalo rozlišovat mezi hladem zvoleným dobrovolně a hladem vynuceným. Bylo to koneckonců pouhé tělo, a znalo tedy jen „hlad“ ve smyslu nedostatku výživy, nikoli jako ideologické tvrzení, a tak Maggie zcela pochopitelně ztrácela na váze. Za dva roky zhubla tři kila. Což nebylo zrovna málo, zvlášť když byla i předtím jako chroust.

Ze začátku to byl vlastně příjemný pocit, být neustále roztrěsená a mátožná. Bloumala ulicemi Ridgewoodu v jakémsi mírném opojení, jež jí rozostřovalo hrany vědomí. Jenomže pak jako by křečím v žaludku narostly drápy a z hladu se stala bodavá, řezavá bolest. Starosti si začala dělat, když se jí jednou vzdorně podlomily nohy a ona omdlela ve voňavém oblaku pěti chutí za hongkongským bistrem. V prvním semestru prvního ročníku na Danforthově univerzitě v St. Louis chodila Maggie čtrnáct dní na seminář Filozofie 101: Základy západního myšlení, který ovšem záhy vzdala, a vybrala si raději něco méně teoretického. Ty dva týdny ale stačily, aby si zapamatovala pojem

problém těla a duše, i když nikdy nepochopila, co vlastně znamená. Teď měla pocit, že něco podobného sama zažívá. Tělo si kladlo důrazné požadavky, zatímco ta část jí samé, která z ní dělala Maggie – to bylo nespíš její vnitřní „já“ –, se nad ním vznášela jako upoutaný balon.

Emma jí zamávala rukou před očima. „Maggie? Brian se tě na něco ptal.“

Bez ohledu na stále klesající hmotnost byla Maggie neobyčejně podobná své zesnulé matce. Po Francine Kleinové-Alterové měla rudohnědé zvlněné vlasy a kořen nosu jí pokrýval jemný poprašek pih. Ovšem zatímco Maggie byla drobná, její matka bývala – no, ne snad tlustá ani podsaditá, ale rozhodně pevně stavěná, a to bytelné tělo jako by dokonale odráželo její pevné morální zásady. Podobu s otcem si Maggie odmítala připustit, přesto však po něm zdědila poněkud vystouplé čelo a lebku formovanou myslí, která jako by se nedokázala o konečném tvaru rozhodnout.

„Není jí nic?“ zeptal se s obavami Brian.

„Musíš něco sníst,“ prohlásila Emma. „Myslím, že tu někde mám tortillové chipsy.“

„Ne, ne!“ odmítla Maggie. „Jsem v pohodě.“

„Určitě?“

Přikývla. Jenom se jí malinko motala hlava. „Stoprocentně.“

„Jak myslíš. No... tak dobře. Posbírej si věci. Za deset minut vyrazíme.“

„A kam?“

„Ven.“

Maggie se rozhlédla po pokoji. Co pár minut se někdo s omluvou odpojil od jednoho hloučku a přidal k jinému, což prakticky pokaždé vedlo k tomu, že z toho dalšího hloučku se za chvíli vzdálil někdo jiný a přidal se zase jinam, takže se skupinky neustále přesouvaly, ale zároveň zůstávaly stále stejně velké, a tahle společenská termodynamika připadala Maggie promyšlená a odrazující zároveň. „To je ta potíž,“ podotkla, „úplně každý tu má namířeno někam jinam.“

„Co to meleš? Vyrážíme do baru. Všichni.“

Maggie povytáhla obočí. „Mě do toho svýho ‚všichni‘ nepočítej.“

Emma vzdychla. „Vždyť jsou tu všichni hrozně milí. A inteligentní!“ Loktem štouchla do Briana. „Tady Brian je génius!“

Maggie zavrtěla hlavou. „Já nemůžu.“

„No tak, Mags. Mám přece narozeniny,“ zaprosila Emma a věnovala jí zoufalý úsměv. „Ty mě znáš mnohem delší dobu než všichni ostatní dohromady. Prosím, půjdeš? Aspoň pro jednu? Kvůli mně?“

Tohle Maggie polichotilo – opravdu tu zná Emmu ze všech nejdéle, a tudíž nejlépe? –, ale už teď viděla v živých barvách, jak celý večer dopadne. Objedná si jeden koktejl za šestnáct dolarů a po zbytek večera bude toho výdaje litovat. Bude muset poslouchat nekonečné hovory o tom, jak byly předměty v prvním ročníku mnohem náročnější než ve druhém a odmítat pozvání na drink od mladíků ve zcela identických modrých košilích, kteří zjevně disponovali neomezenými příjmy.

„Promiň,“ řekla, „ale nemůžu.“

Emmě se zkrivil úsměv na rtech. „Můžeš, ale nechceš. Nemusíš si všechno schválně tak ztěžovat, víš. Život nemusí být tak náročný.“

Jenomže v tom se Emma mylila. Život byl proklatě těžký prakticky pro každého a bylo svatou povinností těch, kdo jej měli snadný, záměrně na sebe nějaké obtíže uvalit, aby zabránili vnitřnímu úpadku. Jestli něco Maggie doopravdy nesnášela, pak to byl pohled na zazobané lidi užívající si života.

Najednou se jí zatočila hlava a zvedl žaludek. Hudba v místnosti jako by se slévala dohromady. Copak to nikdo jiný neslyší? Do kelímku jí pleskla kapička potu. Vztáhla ruku, aby se dotkla Emmina ramene, ale její prsty tam už nedoputovaly.

Maggie dobře věděla, že neměla vynechávat oběd, ale raději své omdlení dávala za vinu špatnému zacházení, jehož se jí pravidelně dostávalo od jednoho dvanáctiletého chlapce.

Dvakrát týdně chodila k Brunovi Nakaharovi domů – oficiálně proto, aby jemu a jeho bratrovi pomáhala s domácími úkoly. Jenomže Brunův nejnovější zájem o smíšená bojová umění způsobil, že Maggie celé tělo pokrývaly různě velké konstelace těžce vydobytych modřin, které postupně nabývaly barvy zkaženého masa. Bruno považoval mlácení do domácí učitelky za nezbytný trénink svých nově nabytých dovedností.

„Sraž a dobij!“ zařval toho odpoledne a složil Maggie na podlahu.

I když si zrovna touhle prací Maggie nevydělala skoro nic, snášela Brunovo týrání trpělivě, ba ho dokonce vítala. Jeho útoky jen dokazovaly, že se Maggie věnuje práci, která vyžaduje oběti. Představovala si přitom matku Terezu, křehounkou a shrbenou. Gándhího a jeho vystouplá žebra. Modřiny dodávaly Maggiinu úsilí legitimnosti. Byly známkou charakteru. Protože právě takhle to vždycky dopadá, když se člověk snaží konat dobro: skončí na zemi s ranou pěstí do břicha.

Nakaharovi bydleli v poněkud stísněném, ale útulném bytěčku s výhledem na složitou křižovatku tří ulic ve čtvrti Ridgewood. To místo bylo jako pavilon uprostřed negativního prostoru, v němž bylo za tichých nedělních nocí slyšet zvukové efekty místního života: odbíjení kostelních zvonů, bzucení poblíkávajících neonových nápisů. Třicet let trvající svár mezi jistým holohlavým pánem a holubem.

„Thak jho,“ zachřčela a vysoukala se zpod Brunova těla. Kulhavě vyšla z předsíně. „Vidím, že máme pořád problémy se vztekem.“ Zásadně na chlapce mluvila v první osobě množného čísla. Pomáhalo to navodit vzájemnou důvěru a sounáležitost.

V obývacím pokoji Nakaharových to neustále čpělo spálenými taquitos nebo pizzovými rolkami nebo čímkoli zmraženým, co si Bruno zrovna v daném týdnu dával k jídlu, a do toho ještě vzduch prořezávaly pšouky jejich nemocného labradora Flowera, který se už prakticky natrvalo usídlil v koutě obývacího pokoje, kde hodlal i zemřít. Celoplošné koberce měly špinavě

běžovou barvu připomínající sněhovou břečku v ulicích. Nad gaučem z hnědé koženky visely dvě fotografie: na jedné byl Michael Jackson a na druhé (na to se musela zeptat) Petro Porošenko.

„Nemám žádné problémy se vztekem,“ štěkl Bruno. „Mám ODD!“ Myslel tím poruchu opozičního vzdoru, o níž si nedávno přečetl na internetu.

„To je opravdická nemoc,“ pokračoval, „a ty to víš!“ Přesnost diagnózy však nijak nezmírňovala její následky.

„Je to porucha,“ opravila ho Maggie, „ne nemoc.“

Za toho půl roku, co s ním Maggie pracovala, už Bruno vystřídal spoustu zájmů, mimo jiné sbírání vystřelovacích nožů, extrémní přejídání a pyromanii. Maggie sice připadalo, že MMA jsou jen příhodná záminka pro vyšinuté boxery, aby se vykašlali na filozofické prvky, díky nimž bylo rohovnictví údajně „sportem gentlemanů“, ale říkala si, že je to pořád lepší koníček než všechny předchozí. Koneckonců to byl sport a měl nějaký hmatatelný účinek. Brunovo úsilí se jasně projevovalo na jeho těle – a teď už i na jejím.

„Úkoly už mám hotový!“ zavolal od kuchyňského stolu Alex a hlásek mu zacinkal jako zvonek na hotelové recepci. Zatímco Bruno byl samé maso, s údy střídavě vyboulenými a zužujícími se v kloubech jako u balonkových zvířátek, jeho bratr byl drobný, štíhlý a elegantní, s hladkou pletí a temně černými vlasy.

„Jestli máš hotovo, můžeš si řešit úlohy v Math Blastu. A Bruno, něco se ti pálí v troubě, běž to prosím vytáhnout.“

Rozepnula pásek, jímž měla na hrudi připevněnou kabelu, ta spadla na koberec a zoubky zipu tichounce zacinkaly. Takto osvobozená od zátěže začala Maggie organizovat byt. Položila tři čerstvě ořezané tužky Alexovi k dominantní ruce a pak vklouzla do Brunova křesla a na monitoru počítače minimalizovala video, na němž náhodní lidé jednou ranou sráželi k zemi jiné náhodné lidi, a otevřela místo toho Microsoft Word.

V tu chvíli, jako by čekal na vhodnou příležitost, strčil do dveří kuchyně hlavu otec obou chlapců, neupravený Japonec, který se Maggie nikdy pořádně nepředstavil a který skoro nemluvil anglicky, což Maggie připadalo zvláštní, jelikož měla pocit, že kluci japonsky vůbec neumí. Přejel celou místnost jediným znepokojeným pohledem a zase zmizel ve svém pokoji.

„Bruno! Pojď už!“

Chlapec cosi zavrčel a přišoural se do kuchyně.

Maggie byla jako vychovatelka velmi nesmělá. Zavedla sice přísná pravidla, jenomže nad nimi převažoval nekonečný pocit něhy vůči oběma chlapcům. Velmi nerada je trestala. Byla by mnohem raději, kdyby ji poslouchali čistě jen z úcty k ní. Ne že by ji museli uctívat, ale na respektu trvala. V podání prepubertálních chlapců ovšem respekt často působil jako neúcta. Projevovali tak svou náklonnost. Ze studií na vysoké si Maggie vybavovala knihu jednoho významného antropologa, v níž se pravilo, že získat si respekt domorodců je prvním nezbytným krokem každého výzkumníka. V tomhle případě to sice nebyli tak úplně domorodci, ale na tom nezáleželo.

„Kdo si dá pizzovou kapsičku?“ zavolal Bruno a vytáhl z trouby plech dočerna spáleného pečiva. Pak přepnul do svého oblíbeného rapperského tónu. „Si dělám kozy! Sou všechny moje, hajzli!“ Zaklonil hlavu a hodil si plněnou kapsičku do pusy.

Maggiina spleť a zatvrzelá cesta do Ridgewoodu začala myšlenkou, kterou pojala už v dětství: byla přesvědčená, že svět je nejen malý, ale že ho svým úsilím může ovlivnit.

Jako malá často chodívala brouzdat do saintlouiského Forest Parku a sbírat zatoulané golfové míčky. Když jich nasbírala dost, aby naplnily modrou padesátilitrovou nádobu na tříděný odpad doma v garáži, umyla je hadicí a dovlekla popelnici na cestičku vedle odpaliště. Vedena podnikatelským instinktem u ní vztyčila ceduli GOLFOVÉ MÍČKY: KUS ZA DOLAR. Hned první den prodala víc než polovinu míčků

a vydělala si čtyřicet dolarů. Ale když se na golfové hřiště vydala příští víkend, dostala najednou úplně jiný nápad. Rozhodla se, že bude míčky rozdávat zadarmo. A proč by ne? Ráda chodila na procházky, sbírání míčků ji bavilo – a bavil ji dokonce i ten očistný akt, když je zbavovala špíny! A i když jí golf samotný připadal dokonale trapný a považovala ho za dávno přežitou zábavu bílých mužů, na golfovém trávníku zjistila, že ji těší dávat druhým.

Bylo to jako zjevení. Proč vůbec lidi něco prodávají, když štedrost probouzí v člověku tak euforické pocity? Proč se zapojovat do celého toho systému „něco za něco“ (a někdy i „něco za nic“)? Za pouhé dva týdny se jí povedlo vytvořit obchodní trh a následně ho zničit. A ještě přitom získala cenné ponaučení: hranice, které lidé i systémy budují mezi sebou navzájem, nejsou nikdy tak nepřekonatelné, jak by se zdálo.

K tomuto závěru dospěla i přesto, že její otec přímo překypoval pochybnostmi a nedůvěrou vůči čemukoli dobročinnému a lidumilnému. Pár let poté, co Maggie ve Forest Parku vyžrála na kapitalismus, projevila přání darovat své kapesné na pomoc hurikánem zničenému New Orleans. Arthur ji od toho ale odrazoval a udělal jí přednášku o pochybném fetišismu mentality oběti a o tom, jak Červený kříž utopí všechny darované peníze v režijních nákladech.

„Vůbec nic s těma prachama nedělají, akorát na nich sedí,“ rozčiloval se.

Vůbec se nedal přesvědčit. Jednou na Díkuvzdání, když Maggiina teta Bex pronesla snad hodinový projev o svém oblíbeném charitativním projektu, Arthur zuřivě vybuchl: „Na co proboha potřebujou v Izraeli stromy?!“ Dalo by se z toho snad i udělat rodinné heslo Alterových, jakási antihippokratovská přísaha: Především nečín nic dobrého.

Maggie to ovšem odmítla vzdát. Když před dvěma lety promovala na Danforthu, krátce po matčině smrti a celém tom blázinci, který následoval – a nemohla tvrdit, že to s jejím dalším životem nijak nesouviselo –, se záměrně snažila pracovat

pro ty nejméně platící neziskové organizace, jaké našla. Nastěhovala se ke svému klukovi, Mikeymu Blumenthalovi, s nímž chodila už na studiích. Žila s ním v Midtownu, v bytě jen pár kroků od sídla finanční společnosti, kde Mikey celý den seděl před dvěma monitory a přesouval obrovské finanční obnosy z jednoho na druhý. V bytě s výhledem na hlučnou, turisty zamořenou ulici poblíž Madison Square Garden přespávala zadarmo a mohla se tak věnovat morálně vhodným projektům: absolvovala neplacenou tříměsíční stáž v globální organizaci zabývající se ochranou zdraví dětí, po níž následovalo pět měsíců ve sdružení pro čistou vodu.

Bohužel si nikdy a nikde nedokázala oblíbit ženy – skoro vždycky to byly jen samé ženy –, s nimiž pracovala. Všechny se k práci pro neziskovky dobrovolně odsoudily na doživotí, jako smutní pěšáci ve válce proti nespravedlnosti světa. Měly kruhy pod očima a protáhlé, ostře řezané tváře připomínající obřadní masky obyvatel třetího světa, kterým byly údajně odhodlané pomáhat. Nemohly však své úsilí prokázat žádnými historkami, natožpak hrdinskými příběhy, v nichž bylo zlo pokořeno. U oběda vedly naprosto běžné řeči a stěžovaly si na úplně obyčejné věci. Porouchanému nápojovému automatu v kanceláři věnovaly mnohem větší pozornost než prosazování nových zákonů. Kde je nějaké zanícení? říkala si Maggie. Copak do toho nikdo nedává srdce?

Ale ještě horší bylo, že sama nedokázala mezi ostatními stážistkami nijak vyniknout a prosadit se jako ta nejoddanější ze všech, protože v obou organizacích se pokaždé našla alespoň jedna citově nevyrovnaná dívka, která se soužila pro každý dolar utracený pro vlastní potřebu a pro každou minutu, kterou nestrávila pomocí bližním. Dívka, která zjevně opravdu věřila, že její život nemá větší hodnotu než život kohokoli jiného – taková ta dívka, která se raději nesprchovala, aby šetřila vodou, takže zbytek osazenstva kanceláře měl jedinečnou příležitost cítit její šlechetnost z první ruky. Dívka, jež zuřivě obhajovala koncept drobných půjček, pokud ovšem člověk nepotřeboval

pár drobných na autobus – to pak opravdu nešlo, protože ty peníze by se přece daly utratit mnohem efektivněji, třeba na moskytiéru pro nějaké dítě v Kongu. Maggie v duchu pěníla. S Kongem se prostě polemizovat nedalo.

Ze své v pořadí třetí práce však byla doopravdy nadšená. Dostala za úkol infiltrovat se do jedné mexické restaurace v nákupním centru v Paramusu, aby tam dělala tajný nábor do odborů. (Tou dobou už se rozešla s Mikeym, kterému hned v prváku na vysoké narostl pořádný pupek, na temeni mu vypadalo kolečko vlasů, podal si přihlášku do Republikánské strany a tvrdil, že díky posledně řečenému „to má teď v práci mnohem jednodušší“.) Maggie se měla vydávat za servírku, získat si u svých spolupracovníků respekt a pomaličku, ale jistě jim zasévat do srdcí semínka revoluce. Měla je povzbuzovat ke vstupu do odborů, ovšem tak, aby to vypadalo, že je k tomu nepovzbuzuje vůbec.

Na práci tajné agentky bylo něco nesmírně vzrušujícího. Když byla v utajení, nedala se jí vlastně přisoudit zodpovědnost za nic, co si myslela, říkala nebo dělala, dokonce ani když si při tom, co si myslela, říkala nebo dělala, zrovna dvakrát utajeně nepřipadala. Jako třeba „Doporučila bych vám naše enchiladas“ (nedoporučila by je) nebo „S matčinou smrtí jsem se dávno vyrovnala“ (nevyrovnala). Na tom vůbec nezáleželo. Konečně to našla. Ano, opravdu to konečně našla: úlevu od břemene nutnosti být sama sebou.

Stala se z ní přitom vynikající servírka – zdvořilá, výkonná a vtipná, což bylo zvláštní, jelikož doopravdy vlastně servírkou nebyla. Byla přece agentkou v utajení! Stejně ale v životě nerozbila skleničku. Přepracovaným umývačům nádobí kupovala cigarety. Naučila se odhadnout, kdo dá vysoké spropitné. Dřina to byla vyčerpávající, ale svým způsobem uspokojivá – bylo příjemné moct na celý den vypnout hlavu. Jako servírka žila prostě a bez ambicí.

Po sedmi měsících, zrovna když Maggie začala před nic netušícími spolupracovnicemi nenápadně trousit poznámky o tom,

že by se mohli organizovat, jí zatelefonovali její skuteční zaměstnavatelé.

„Ahoj Maggie,“ ozvalo se na druhém konci. „Tady Brenna. Jsem z – no, však víš. Jsem tady s Jakem a Trish. Hele, hrozně nás to mrzí, ale musíme tě propustit.“

„Cože?!“

Bylo to v září. Maggie zvedla telefon v pracovní přestávce. Stála u kontejneru na odpadky před restaurací, tiskla si mobil ke tváři a dech se jí v chladném znečištěném jerseyjském povětří srážel před ústy do obláček.

„Není to kvůli tomu, že by ses málo snažila. Prostě si už nemůžeme dovolit tě platit.“

„Takže mám padáka?“

„Pokud jde o práci pro nás? Jo. Ale jako servírka ne, to místo je samozřejmě pořád tvoje. Z restaurace tě vyhodit nemůžeme. A ani bysme nechtěli! Určitě si tam vedeš skvěle.“

„Naprosto skvěle,“ připojila se Trish.

Odborová organizace jí doplácela něco ke mzdě. Byl to jen skromný příspěvek a nejspíš jí nijak palčivě chybět nebude, jenomže bez toho vědomí, že pro ně pracuje, když už nebude v utajení, bude z ní najednou jenom... jenom...

„Jsem servírka,“ hlesla Maggie. „Nejsem aktivistka, co se vydává za servírku. Jenom... servírka.“

Do hovoru se vložil Jake. „Žádná práce –“

„Cti netratí, já vím,“ doplnila Maggie jejich slogan. „A mohla bych aspoň lidem říkat, že pro vás pořád pracuju?“

Měla pocit, že Brenda na druhém konci zalapala po dechu. „Ty lidem vykládáš, že děláš pro nás?! To nejde! Slyšíš, Maggie? Tím to vlastně totálně podrýváš! Do prdele! Řeklas už někomu, že pro nás pracuješ? Řeklas někomu, co děláme?“

„Ne,“ zalhala Maggie.

„Fajn. Uf. Uf! Na chvíličku jsi mě fakt vyděsila!“

Maggie ukončila hovor a vrátila se zadními dveřmi do kuchyně. Plynový gril páchl spáleným masem. Dva kuchaři se právě něčemu chechtali a španělsky si nadávali, předstíraně

boxovali a vzájemně se pokoušeli strefit tomu druhému do rozkroku. Maggie udělala krok, šlápla na tvrdou tortillu a ta se jí se suchým, zoufalým křupnutím roztránila pod nohou.

Dala v Taqueria Insufrible výpověď a přestěhovala se do prudce módní čtvrti v Queensu, kde si našla pokoj v šestém patře rozestavěné a nikdy nedokončené budovy patřící jisté fiktivní chasidské společnosti. Přemýšlela, čím by se mohla živit. Co umí? K čemu má kvalifikaci? Zaplavila Ridgewood letáky, ve kterých nabízela hlídání dětí či venčení psů. Telefon ale odmítal zazvonit. K čemu je diplom z amerikanistiky, přemýšlela, když ho nedokáže zúročit a proměnit ve standardní život výdělečně činné, k smrti přepracované Američanky? Po dva úzkostné týdny si zoufala nad svou nečinností. A pak se ozvala Oksana Kozaková-Nakaharová.

Oksana pocházela z Ukrajiny, jezdila se sanitkou a byla nejsportovanější z celé posádky – na Ukrajině bývala lékařkou a koulařskou šampionkou. Hledala jakéhokoli občana Spojených států s vysokoškolským diplomem, který by byl ochotný dohlížet na vzdělávání jejích synů a pomáhal jim zlepšit si angličtinu. Maggie její nabídku dychtivě přijala. Hned při prvním setkání jí Bruno dal pěstí do břicha. Oksana ho ztrestala třemi důraznými pohlavky. Maggie její nabídku přijala i tak.

Záhy Maggie zjistila, že chlapci mluví anglicky naprosto plyně. Potřebovali jen prolézt druhým stupněm základní školy, aniž by ji přitom vyhodili do povětří.

„Až dodělám Math Blast, můžu si jít k sobě do pokoje hrát s robotickou stavebnicí?“ zeptal se Alex.

„Trapárna,“ ucedil Bruno. Maggie netušila, jestli to bylo určené matematickým úlohám nebo stavebnici.

Alex pohrdavě protočil panenky. „Víš co? Najdi si holku.“

„Bruno, neurážej bratra!“ pokárala ho Maggie. „A Alexi, ty buď na bráchu hodnější. To bude dolar do sklenice. Od každého.“

Sklenici na pokuty vymyslela Maggie. Neplatilo se do ní jen za sprosté vyjadřování – byla to spíš „sklenice na dobré

chování“ a pravidla byla definovaná tak široce, že do nich spadalo prakticky jakékoli zlobení. Maggie nevdalo, jak se kluci chovají k ní – čím víc vyváděli, tím důležitější jí připadalo, aby se jim v podstatě zdarma věnovala –, ale nehodlala jim tolerovat, aby se mořili navzájem.

„Já mám holky dvě a nevyvádím,“ zamumlal Alex. Oba chlapci odevzdali peníze do sklenice, která stála v koutě kuchyňské linky hned vedle dřevěného stojanu s noži.

Bruno se vrátil k úkolu z matematiky a tužkou soustředěně vyráběl z koláčových grafů penisy. Alex si šel hrát. Maggie si na chvíli sedla do kouta k Flowerovi, minutku se s ním mazlila a pak se vydala do kuchyně. Pohledem zalétla ke sklenici. Byla ze tří čtvrtin plná, mechově zelené bankovky trůnily na měsíkově žlutém podloží z drobných. Její vlastní malý bernák. Maggie začala kašlat, aby nebylo nic slyšet, pokradmu ze sklenice vytáhla hromádku jednodolarovek a nacpala si je do kapsy.

Jako všechny ekonomické systémy byl i ten Maggiin samý paradox. Nebo nezbytné zlo, chcete-li. Třeba tohle: aby mohla Nakaharovým za své služby účtovat tak málo, byla nucena jim občas vzít peníze bez jejich vědomí.

Opravdu důležité však bylo, jestli ve sklenici nerabují taky kluci. Maggie si byla skoro jistá, že i oni z ní kradou – konec konců tu nádoba celý týden stála bez dozoru –, ale co by asi tak mohla říct, aby nebyla za úplného pokrytce? Krást byla ochotná, ale k pokrytectví by se v životě nesnížila.

O dvě hodiny později se Maggie s chlapci rozloučila a vydala se domů. Bydlela jen o pár bloků dál, na zlomové linii mezi Bushwickem a Ridgewoodem. Nad hlavou jí tam vedla nadzemní linka metra M a ocelová kola vlaků každou chvíli skřípěla na kolejkách. Hranice mezi Brooklynem a Queensem byla chaotická a tektonická, jako by se oba městské obvody navzájem neustále vymezovaly a zároveň spolu soupeřily.

Budova, v níž Maggie žila, měla některá patra zabedněná a nepřístupná. Stála naproti supermarketu Food Bazar a hned

vedle zela stavební jáma. Ta jáma byla tak obrovská, že Maggie z okna v šestém patře neviděla prakticky nic jiného. Často se přistihla, jak na ni dlouze zírá. Nebo do ní. Připadalo jí, že je to snad lepší než televize – i když tu neměla –, a dokonce snad i lepší než připojení k wi-fi, za něž platili rodiče její spolubydlíci. Taková úžasná jáma! Někdy ji po obvodu obcházely drobné postavičky v ochranných přilbách, ukazovaly na sebe a pokřikovaly různé instrukce. Z té jámy se jednou možná stane parkoviště, další bytová budova, nákupní galerie, cokoli. Ale stavba se ukrutně vlekla. Prozatím to byla pořád jen jáma, Maggiina jáma, ohromná proláklina s neomezenými možnostmi budoucího vývoje.

Ve vstupní hale Maggie zjistila, že má schránku ucpanou jakousi hnusnou špinavou směsí. Zkusila ji otevřít násilím, víko prudce vyskočilo a odhalilo štos účtů a katalogů svázaných gumičkou. Stoupala po dlouhatánských schodech a přitom se probírala poštou. Poskytovatel elektřiny chtěl peníze, její alma mater chtěla peníze. Maggie si říkala, proč se vlastně vůbec namáhá do pošty dívat.

Strčila si papíry do podpaží provlhlého potem z výstupu do šestého patra, odemkla a vstoupila do bytu.

Její spolubydlíci, která se poněkud nepříhodně jmenovala rovněž Maggie, se rozvalovala v modrém skládacím křesílku, které Maggie před pár měsíci dotáhla domů od popelnic.

„Náročný den?“

„Blázinec! Tři děti měly narozeniny. Těch sladkostí, co všichni spořádali! Celá třída byla úplně vycukaná. Málem mi tam lezli po zdi.“

Druhá Maggie pracovala jako učitelka pro dobrovolnickou organizaci AmeriCorps. Úplně to nenáviděla. Její třetáci si neustále vzájemně okopávali boty a rvali se mezi sebou. Bylo zvláštní vidět ji v obýváku zabořenou hluboko v plátěném sedáku křesla. Většinou byla zalezlá ve svém pokoji a její existenci prozrazovalo nanejvýš cvakání a klapání a světlo pode dveřmi.